

Juridisk information

Datum 2016-05-27

Diarienummer RS 2016-04279

Västra Götalandsregionen Koncernkontoret

Handläggare: Roy Svensson

Telefon: 010-441 05 35

E-post: roy.svensson@vgregion.se

Är anteckningar förda under planeringssamtal offentliga?

Inledning

I detta dokument behandlas frågan om hur anteckningar, som förs under planeringssamtal, ska behandlas med tanke på den offentlighetsprincip som gäller för Västra Götalandsregionen (nedan VGR). Svaret på frågan varierar både beroende på i vilken typ av verksamhet planeringssamtal genomförs och vad samtalen handlar om. Eftersom VGR:s verksamhet är en del av den offentliga verksamheten är den något som angår alla medborgare. Det är av stor betydelse att VGR:s verksamhet så långt det är möjligt sker i öppna former och under insyn av allmänhet och massmedia. Denna insyn har lång tradition i Sverige och är en del av vad som i dagligt tal brukar kallas offentlighetsprincipen. Principen tar sig olika uttryck, men i denna juridiska information kommer endast allmänna handlingars offentlighet att behandlas. Trots att offentlighetsprincipen är en av hörnstenarna i den svenska rättsordningen har allmänna och enskilda intressen ibland sådan tyngd att viss information inte bör vara allmänt åtkomlig. Undantag från och begränsningar av offentlighetsprincipen förekommer därför ibland.

Allmänna handlingar och offentliga handlingar

En av förutsättningarna för en väl fungerande demokrati och för enskilda människors rättssäkerhet är att allmänheten har rätt till insyn i myndigheternas verksamhet. Detta innebär att inte bara de beslut som fattas av VGR utan även de handlingar som besluten bygger på bör vara offentliga i största möjliga utsträckning. Genom denna offentlighet har allmänheten möjlighet att kontrollera VGR:s verksamhet. Eventuella felaktigheter och olämpligt handlande kan kritiseras, vilket i sin tur kan leda till rättelse eller i vart fall till att liknande förfarande inte upprepas i framtiden. Insynen är också en förutsättning för att massmedia ska kunna ge allmänheten allsidig och korrekt information. Principen att myndigheters handlingar ska vara tillgängliga för allmänheten är

grundlagsfäst.

För att förstå bestämmelserna om allmänna handlingars offentlighet måste man skilja mellan begreppen allmän handling och offentlig handling. Med allmän handling avses hos myndighet förvarad handling, som kommit in till myndigheten eller upprättats där. Denna definition gör det möjligt att skilja på allmänna handlingar och annat material såsom arbetsmaterial, minnesanteckningar och muntlig information. Allmänna handlingar är i princip offentliga men kan vara hemliga som en följd av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Detta betyder att en allmän handling antingen är offentlig eller hemlig.

Anteckningar förda vid planeringssamtal

Vad är då anteckningar som förs vid planeringssamtal? Eftersom dessa handlingar upprättas och förvaras i VGR:s verksamhet handlar det om allmänna handlingar. Uppgifter i en allmän handling är offentliga om det inte finns ett undantag inskrivet i OSL. När det gäller planeringssamtal är de en del av VGR:s personaladministrativa verksamhet. Med denna verksamhet avses i första hand frågor som rör till exempel tjänstetillsättning, löner, rutiner vid ledighet, disciplinära åtgärder, omplacering av personal och upphörande av anställning. Hit hör också personalvårdande åtgärder i mera avgränsad bemärkelse, såsom psykologisk och social rådgivning för att främja hälsa, arbetstrivsel och effektivitet. Uttrycket personalsocial verksamhet brukar vanligen användas för detta slag av åtgärder.

Inom alla myndigheter bedrivs någon form av personalsocial verksamhet och man kan säga att varje chef har en personalvårdande funktion. Det finns också personer som är anställda särskilt för att syssla med personalsociala frågor, till exempel personalkonsulenter. Ibland består den personalsociala verksamheten endast av samtal med till exempel personalkonsulenten, men i andra fall kan det vara nödvändigt med andra kontakter. Det kan vara fråga om kontakt med arbetsledare, arbetsförmedling, försäkringskassa, socialvård, hälso- och sjukvården med mera. Uppgifter som inhämtas i dessa sammanhang är ofta av mycket känslig natur. Av den anledningen finns det regler om sekretess för sådana uppgifter om enskilda personliga förhållanden som hänför sig till

myndigheternas personaladministrativa verksamhet.

Sekretess i personaladministrativ verksamhet

Bestämmelser om sekretess som har betydelse för behandlingen av anteckningar som förs under planeringssamtal finns i 39 kap 1 och 2 §§ OSL och lyder som följer:

39 kap. 1 § första stycket

Sekretess gäller i personalsocial verksamhet för uppgift som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling och för uppgift om enskilds personliga förhållanden hos psykolog, personalkonsulent eller annan sådan befattningshavare som särskilt har till uppgift att bistå med råd och hjälp i personliga angelägenheter, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men.

39 kap. 1 § andra stycket

Sekretess gäller i verksamhet som avses i första stycket för annan uppgift om enskilds personliga förhållanden än som anges där, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

39 kap. 2 § första stycket

Sekretess gäller i övrig personaladministrativ verksamhet än som anges i 1 § för dels uppgift om enskilds hälsotillstånd, dels sådan uppgift om enskilds personliga förhållanden som hänför sig till ärende om omplacering eller pensionering av en anställd, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

39 kap. 2 § andra stycket

Sekretess gäller inte i ärende om anställning, om inte annat följer av 5 a eller 5 b §. Sekretessen gäller vidare inte i ärende om disciplinansvar och inte heller beslut i annat ärende som avses i första stycket.

Bestämmelsen i 39 kap. 1 § första stycket skyddar uppgifter som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling eller som finns hos någon av VGR:s särskilda personalvårdsfunktioner. Sekretess gäller om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller dennes närstående lider men. Denna formulering kallas för omvänt skaderekvisit och innebär att sekretess är huvudregel. En så kallad menprövning måste göras och uppgiften får bara röjas om det står klart att den kan lämnas ut. Begreppet men har en mycket vid innebörd. I första hand åsyftas det förhållandet att någon kan bli utsatt för andras ringaktning om personliga förhållanden blir kända, men även fullt rättsenliga åtgärder inryms i begreppet. Utgångspunkten för menprövningen ska vara den berörda personens egen upplevelse.

Övriga uppgifter inom VGR:s personalsociala verksamhet om en enskilds personliga förhållanden får enligt 39 kap. 1 § andra stycket inte röjas om det kan antas att den uppgiften rör eller någon närstående till denne lider men om så sker. Skaderekvisitet kallas i det här fallet rakt och innebär att huvudregeln är att uppgiften är offentlig, men att den ska hemlighållas om det finns skäl att anta att ett röjande inkräktar på det skyddsvärda intresset, det vill säga den enskildes personliga förhållanden. Bestämmelsen är till exempel tillämplig på uppgifter som hänför sig till sådan personalsocial verksamhet som chefer på olika nivåer utövar. Vissa uppgifter som kommer fram vid ett så kallat planeringssamtal kan alltså sekretessbeläggas enligt detta stycke.

39 kap 2 § första stycket innehåller bestämmelser om sekretess inom vissa andra delar av VGR:s personaladministrativa verksamhet. Uppgifter om enskilds hälsotillstånd och uppgifter om personliga förhållanden som hänför sig till ärenden om omplacering eller pensionering ska sekretessbeläggas om det kan antas att det leder till men för den berörde eller dennes anhöriga. Skaderekvisitet är i det här fallet rakt och ett hemlighållande kräver att det finns skäl för det. Uppgifter om hälsotillstånd inhämtas främst i samband med en anställds sjukledighet. Med uppgifter som rör omplacering avses all omplacering. Det har alltså ingen betydelse om orsaken kan hänföras till den enskilde personligen eller till omorganisation eller liknande i VGR. Beslut om pensionering av anställd eller i omplaceringsärenden är emellertid offentliga.

Sammanfattning

När anteckningar förs under ett planeringssamtal och därefter sparas har en allmän handling upprättats. Uppgifterna i denna handling är antingen offentliga eller hemliga. Ibland kallas planeringssamtal för utvecklingssamtal, medarbetarsamtal eller personalsamtal. Oavsett vad samtalet kallas är det inte det som styr om offentlighet eller sekretess gäller. Avgörande är i stället i vilken typ av verksamhet handlingen upprättas och vilken sorts uppgifter det handlar om.

För uppgifter som hänför sig till psykologisk undersökning eller behandling eller som finns hos någon av VGR:s personalvårdsfunktioner gäller som huvudregel sekretess. Om någon begär att få ta del av handlingarna måste en menprövning göras och står det inte klart att uppgifterna kan lämnas ut ska handlingen inte heller lämnas ut.

För andra uppgifter om en enskilds personliga förhållanden inom regionens personalsociala verksamhet (psykologisk och social rådgivning för att främja hälsa, arbetstrivsel och effektivitet) är huvudregeln offentlighet om det inte kan antas att ett röjande av uppgifterna leder till men för den berörde eller dennes anhöriga. En begäran om utlämnande av en handling som innehåller denna typ av uppgifter måste också menprövas, men den ska bara sekretessbeläggas om det finns skäl som motiverar att uppgifterna hålls hemliga.

Inom VGR:s personaladministrativa verksamhet gäller som huvudregel offentlighet. Uppgifter som rör enskilds hälsotillstånd och uppgifter om personliga förhållanden som hänför sig till ärenden om omplacering eller pensionering är dock hemliga om det kan antas att det leder till men för den berörde eller anhöriga till denne om uppgifterna röjs. Även i dessa fall ska en menprövning ske. Besluten är offentliga.